

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

2. Sederunt super cathedram Moysi Scribæ & Pharisæi. Quæcunque ergo
dicunt, facite & seruate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

proximo æqualiter periclitante, quum utriusque subuenire nequeas, prius ne tibi prospicere debeas an proximo. An etiam meliore re periclitante, re ipso neglecto illum iuuare tenearis.

Proximus diligitur (ait S. Thomas) securidum rationem societatis in bono, id est, dilectio proximi docet socialem & communem esse debere dilectionem nostram, non priuatam, in eo bono quod ipsi recte & ordinatè diligimus, videlicet in Deo. *Con sociatio autem ista est ratio dilectionis secundū quandam unionem in ordine ad Deum.* Vnde sicut unitas potior est quam unio (nam ab unitate uno incipit, & principium semper in suo genere cæterorum caput est) ita quod homo ipso participet bonum diuinum (in qua participatione potissimum proximus diligitur) est potior ratio diligendi, quam quod alius associetur sibi in hac participatione. Hæc explicatio non tollit mutuum complexum in hoc præcepto positum, sed in hoc complexu quis ordo sit tenendus, præterea docet: ut frustra propter unum aliud conuellere Caluinus conetur.

In Summa
2. 2. q. 26.
art. 4.

IN MATTHÆI CAP. XXIII.

2. Sederunt super cathedram Moysi Scribae & Pharisæi. Quæcumque ergo dicunt, facite & seruate.

TORSIT hic locus Caluinum, omnésque hæreticos torquet, qui cathedram contra cathedram, & altare contra altare erigunt, ut veteres pie & graviter loquuntur. Docet quippe disertissimè Christus audiendos esse qui cathedram tenent, id est, qui potestatem docendi legitimam habent, ut cunque aliter ipse vivant quam docent: quod illis quidem summum dedecus ac vituperium est; ouibus autem & subditis nullum impedimentum esse debet, quo minus rectæ & sanæ eorum doctrinæ acquiescant. Versat itaque se hic in omnem partem Caluinus. Nec apertam veritatem diffiteri potuit, nec à loci tamen corrupela abstinere voluit. Sedet (inquit) in cathedra Moysis, qui non ex seipso vel proprio sensu, sed ex Dei authoritate & verbo præcipit. Recte hoc quidem. Sed quia quilibet magister mendax, qui non nisi ex seipso loquitur, venditare id sibi potest, & solet, quod ex Dei authoritate & verbo præcipiat, agrè quidem adiecit, sed necessariò adhuc adiiciendum vidit, de legitima docentis vocatione, quæ propriè ad cathedram

Mosis

Mosis vel Christi pertinet. Addit igitur. *Simul tamen legitima vocatio hic notatur: quia ideo audiri Scribas iubet Christus, quod publici essent Ecclesiae doctores.* Rectissime. Cur igitur Caluine, publicos Ecclesiae doctores despexisti? Cur absque legitima vocatione electo prius Episcopo qui cathedraliter illic tenebar, Genevæ post Farellum, qui primus erat, docendi munus tibi arrogasti? Cur denique eorum communionem deseruisti, quos per orbem terrarum successionis ordinem custodientes, sedere in sedibus Episcopali bus vel vidisti vel audisti, & Donatistarum impietatem hac in parte imitari voluisti? Pupugit hic scrupus Caluinum, & sibi ipsi male conscient, tantum facinus a fæse amoliri studiosè contendit. Subiungit igitur. *Papistis satis est titulo præditos esse, ac locum occupare, quæ leges imponunt.* Huc enim torquent verba Christi, quasi necessit obdienter recipere quicquid mandant ordinarij Ecclesie Praefides. Ecce agnoscit Catholicos eorum locum occupare quæ leges imponunt, & esse ordinarios Ecclesie Praefides: non tamen recipiendum esse quicquid mandant. Nonne igitur & Christo & sibi ipsi contradicit? Christo, qui de huiusmodi dicit, *Quocunque dicunt, seruate & facite: sibi ipsi, qui dixi, Audiri iubet Scribas Christus, quod publici essent Ecclesiae doctores?* Aut ergo male iubet hoc Christus, aut Christo contradicit Caluinus. Iubet audiri Christus. Non est necesse audire, ait Caluinus. Obedienter quippe recipere quod mandant, audire est in sensu Christi; videlicet seruare & facere ea quæ dicunt. In quas se hic angustias compedit Caluinus, qui ut schismatis sui foeditatem quoquo modo obtegeret, eodem penè halitu pugnantia protulit.

Sed placuit illi magis posterior assertio; quam ut astrum Christum quoque sibi contradicere bonus interpres monstrare vult. Addit enim. *Atqui satis superq[ue]z hec calumniam refellit altero Christi edito, ubi à fermento Phariseorum caueri iubet. Calumniam vocat ipsam Christi doctrinam de audiendis Scribis & Pharisæis super cathedram Mosis sedentibus.* Hanc ab ipso Christo per alterum eius edictum satius superque refelli ait. Nonne bellus interpres Caluinus, qui Scripturas inter fæse committit? qui Christi doctrinam calumniam vocat? qui Christi hoc loco doctrinam ipso Christi edito refellit? Sed quomodo tandem refellit? Sequitur. *Si reiijcere authore Christo non tantum fas est, sed etiam operatur, quicquid pura legis doctrina de suo Scriba admiscent, certe non sine delectu & iudicio amplecti conuenit, quicquid ipsi*

August.
Epist. 163.

*Caluinus
& Christo
& sibi con-
tradicit.*

*Matt. 16.
Christi do-
ctrina Cal-
uinio calu-
nia est.*

mandare libuerit. Hæc ille. Cæterum quo sensu à sermoni Pharisæorum Christus cauere iusterit, & quod illud Christi edictum huic eius mādato nihil repugnet, ad illa ipsa verba (suprà cap. 16.) contra Caluinum demonstrauimus. Summa est, quando ex cathedra loquuntur qui cathedram legitimè tenent, id est, quando iuxta doctrinam à maioribus suis continua successione acceptam docent, audiendos illos esse ut Christus hīc mandat; quando vero non à maioribus acceptam, sed suam aliquam nouam & propriam doctrinam adferunt, quasi fermentum pessimum reuiciendam esse. Atque hoc modo, quatenus super cathedram sedent, seruare & facere oportet quæ dicunt, obedienter recipere necesse est quicquid mandant: quatenus sua fermenta admiscent, cauendi sunt. Hoc hæreticorum schisma nihil iuuat. Hoc legitime Prepositorum Ecclesiæ authoritati nihil derogat.

Pergit tamen Caluinus ut Ecclesiæ magistris obtemperandum non esse doceat. Deinde (inquit) si hominum preceptis securum conscientias hic Christus obstringeret, falso alibi pronuntiaret frustra Deum coli hominum mandatis. Ecce rursum probare vult non esse audiendos Ecclesiæ doctores, quos Christum audiri iubere dixerat. Rursum & sibi & Christo contradicit. Hec hæreticorum nefaria impietas est, apertissima Scripturæ verba, ex aliis eius verbis iniquissime detortis, peruertere & corrumpere. Quod sensu Christus dixit, *Frustra me colunt docentes doctrinas & mandata hominum,* suprà cap. 15. prolixè explicuimus; & illa verba huic Christi mandato nihil aduersari, contra Caluinum demonstrauimus. Concludit Caluinus. *Hinc appetat Christum eatenus populum hortari, ut Scribis pareat, quantisper in pura & simplici legis interpretatione manent.* Christus non hortatur tantum sed & iubet populum (Scribū & facite) Scribis parere, non quidem quatenus legis interpretationem puram tradunt, de qua populus iudicare non potest purane & simplex an imputa & adultera sit; sed quatenus in cathedra Moysis sedent, id est, quatenus traditam sibi & acceptam à maioribus doctrinā administrant: de quo populus iudicare, & nouane an vetus doctrina sic quam adferunt discernere, facile potest populus iam orthodoxus ac fidelis: quale hīc Christus alloquebatur.

Sed pulchrum est quod ex Sancto Augustino quædā profert Caluinus, quasi stimulo veritatis adactus, quæ & hunc locum appositi elucidant, & luctam hanc & recalcitracionem Caluini inanem atque impiam fuisse demonstrant. Scitè

N

enim Augustinus (ait Caluinus) & appositi ad Christi mentem Scribas super cathedram Moysis sedendo legem Dei docuisse exponit, ideoque ones debuisse vocem pastoris per ipsos audire tanquam per mercenarios. Quibus veris continuo post subiicit, Deus ergo per illos docet. Sua vero si docere velint, nolite audire, nolite facere. Tract. in Ioan. 4.6. Cui sententia respondet

Malis Propositu obdiendum. quod idem tradit lib. 4. de doctrina Christiana. Quoniam boni fideles non quemlibet hominum, sed ipsum Deum obedienter audiunt, ideo utiliter audiuntur qui etiam utiliter non agunt.

Cathedra ergo non Scribarum, sed Moysis, cogebat eos bona docere etiam non bona facientes. Sua enim agebant in vita sua, docere autem sua, cathedra eos non sinebat aliena. Hic praeter solitum circa Scripturæ Evangelicæ sensum Augustinum professe Caluinus voluit; sed contra caput suum tamquam Doctorem protulit. Vterque locus de fermento doctrinæ malæ vitæ in doctore veritatis, non de fermento doctrinæ propriæ in falso magistro loquitur; & quidem, ut facetur

Augustini. Caluinus, appositi ad mentem Christi hoc loco. Neque enim nū à Caluino contra scriptum sensum ei quo malè ambulant non sequendos esse. Quæ doctrina contigit aliam Caluinum & Calvinistarum hæresim plurimum valet, quapropter peccata Pontificum & cleri Catholici (quæ quām possunt studiosissime exaggerant) nec Pontificibus nec clero Catholico obediendum esse vociferantur. Sed Caluinum sensum schismaticum, quod sedentibus in

cathedra obdirenō sit necesse, Augustini verba nulla ex parte insinuant. Imò si posterioris loci verba integrè posuisset Caluinus, illum aperte refutassent. Sic enim habent integra Au-

De Doct. Augustini. verba à Caluino artificiose mutilata. Quoniam boni Christ. lib. fideles non quemlibet hominum, sed ipsum Deum obedienter audiunt, qui ait, Quæ dicunt, facite, quæ autem faciunt, faci nolite, dicunt enim, & non faciunt: ideo audiuntur utiliter qui etiam utiliter non agunt. Sua enim querere student, sed sua docere non audent, de loco scilicet superiore sedis Ecclesiastice, quēm sana doctrina constituit. Propter quod ipse Dominus, priusquam de talibus quod commemorauit diceret, permisit, Super Cathedram Moysi sederunt. Illa ergo Cathedra non eorum, sed Moysis, cogebat eos bona dicere etiam non bona facientes. Agebant ergo sua in vita sua, docere autem sua, cathedra non permisit neque aliena. Hec Augustinus, ex cuius verbis callide refecit Caluinus: Sua docere non audent, de

4. cap. 27. loco

Caluini dolus maius. diunt, qui ait, Quæ dicunt, facite, quæ autem faciunt, faci nolite, dicunt enim, & non faciunt: ideo audiuntur utiliter qui etiam utiliter non agunt. Sua enim querere student, sed sua docere non audent, de loco scilicet superiore sedis Ecclesiastice, quēm sana doctrina constituit. Propter quod ipse Dominus, priusquam de talibus quod commemorauit diceret, permisit, Super Cathedram Moysi sederunt. Illa ergo Cathedra non eorum, sed Moysis, cogebat eos bona dicere etiam non bona facientes. Agebant ergo sua in vita sua, docere autem sua, cathedra non permisit neque aliena. Hec Augustinus, ex cuius

verbis callide refecit Caluinus: Sua docere non audent, de

loc

loco scilicet superiore sedis Ecclesiastica, quem sana doctrina constituit. Hæc quippe verba ipsam causam attingunt, cur qui cathedram Christi tenent, sua docere non audent, ideoque necessariè ab ouibus audiendi sunt. Nempe quia de loco Cathedra loquuntur Sedis ecclesiastica, quem sana doctrina constituit, sane doctrina. Non quia qui illum locum tenet, docere falsa non possit; sed quia qui falsa docet, illum locum tenere nequeat. Illum enim locum sana doctrina constituit: quam qui non docet, ab illo loco depellitur, ut Nestorius, Eunomius, Eudoxius, aliquique plurimi Ecclesiastice sedis loca tenentes à suis locis depulsi sunt, quia sanam doctrinam deseruerunt. *Cathedram Ecclesiasticam*, ait Augustinus, *sana doctrina constituit*: id est, cura & prouidentia Dei de Ecclesia sua factum temper est, sit, & fiet, ut quum contra eius Ecclesiam portæ inferi præualere nequeant, & siue legitimè vocatis pastoribus portæ inferi præualerent, legitimè succedentes Pastores nunquam de-
sint. Vnde alibi S. Augustinus. *Calestis magister de malis Pre-
positis securam suam plebem fecit, ne propter illos doctrina sa-
lutaris Cathedra desereretur: in qua coguntur etiam mali
bona dicere.* Neque enim sua sunt quæ dicunt; sed Dei, qui in Cathedra unitatis posuit doctrinam veritatis. Hæc ille. Vide eundem in libro de Pastoribus cap. 10. & contra Petilianum libro 2. cap. 61.

Epist. 166.

II. Qui maior est vestrum, minister vester erit.

Qum doceat hic locus, eumque semper Ecclesia sic intellexerit Catholica, suminam in Ecclesia dignitatem non imperium esse tyrranicum aut profanum, vbi stat pro ratione voluntas, sed ministerium ad utilitatem populi Dei, idemque summus in Ecclesia Dei minister apertissimo titulo à multis iam seculis profesus fuerit, vocans se seruum Calumnia seruorum Dei, profanus Caluinus, cui omnia Catholica Ec- Caluini clesiae displicent, hunc ipsum titulum, hoc maximè Christi probrosa. verbo fundatum, ore rabido arrodit. *Quid (inquit) prodest quod Papa tyrannicis legibus oppressurus miseris animas, se seruum seruorum Dei prefatur, nisi ut palam insultet Deo, & hominibus probrose illudat?* Hæc ille. *Quid vero prodest quod superbus & malefanus hereticus Caluinus, tam innumeris Scripturarum Euangelicarum corruptelis oppressurus miseris animas, se ministrum verbi venditat, & supremo in Ecclesia Christi Sacerdoti impuro ore maledicit, nisi ut palam*

N 2